

РЕШЕНИЕ

№ 5833

гр. София, 15.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 07.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **5879** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на [фирма], чрез адв. К., срещу предписание жалбоподателят да осигури експлоатационна сигурност на аварирало силозно съоръжение, състоящо се от 12 бр. силози с обща височина около 23 м от ниво терен, обективирано в Протокол за извършена проверка № ПР2116206 от 31.05.2021г., съставен от инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ – Р.. В жалбата се твърди, че предписанието е нищожно, тъй като административният орган е надхвърлил целта и правомощията по чл. 399 и чл. 402 от КТ. Дружеството не е страна по трудови правоотношения, няма назначени работници/служители. То е собственик на силозите, но същите са отдадени под наем на [фирма] по договор за наем от 28.03.2017г. Инспекторите на ДИТ нямат правомощия да се произнасят по конструктивните характеристики на сграда/строеж, нито да преценяват тяхната конструктивна безопасност. Алтернативно се излагат съображения и незаконосъобразност на процесното предписание поради съществени процесуални нарушения. Жалбоподателят не е уведомен за започване на производството, не му е съобщено за извършените проверки и не е присъствал на тях, не му е дадена възможност да се запознае със събраните доказателства и да изрази становище. Сочи се и нарушение на материалния закон, тъй като въпросните силози са отдадени под наем и жалбоподателят няма възможност да наложи на наемателя да спазва разпоредбите на трудовото законодателство. Отговорността в този случай е на наемателя, който експлоатира съоръжението. В предписанието не е посочено и в какво точно се изразява негодността на силозите, респ. какви мерки се очаква да

предприеме жалбоподателя. Поради това се иска обявяване на нищожност, съответно отмяна на оспореното предписание. Претендират се разноски.

Ответникът- дирекция „Инспекция по труда“ Р., редовно призован, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител, който да даде заключение по основателността на оспорването.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите и възраженията на страните и прецени събраните и приети по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

В периода 29.04.-31.05.2021г. инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ – Р. са извършили проверка по спазване на трудовото законодателство в обект „З.“ [населено място], включваща 12бр. силози, собственост на жалбоподателя, и предоставени под наем на [фирма], експлоатиращ обекта. По време на проверката е установено, че силозите са с обща височина около 23м от ниво терен и са пропаднали с около 3 м от котата на срещу прилежащия терен. При това пропадане са разрушени всички вертикални носещи елементи – колони и дъговидни стени и е смачкан подсилония сутеренен етаж, като деформацията е предизвикала разрушения в обслужващите силосни пасарелки, вентилационни и технологични комуникации. С това се създава опасност за живота и здравето на работещите в обекта лица в нарушение на чл. 19 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване. Силосното съоръжение се намира в централната част на имота, на около 12 м от сградите, намиращи се в южната, източната и западната му страни и на около 3м. северно, като в непосредствена близост до пропадналото съоръжение с радиус около 20м са организирани работни места и се извършва трудов процес. Изпратено е писмо до жалбоподателя с искане за представяне на документи на основание чл. 402, ал.1, т.2 от КТ. В отговор жалбоподателят е предоставил договор за наем на недвижими имоти от 28.03.2017г., сключен с [фирма], по силата на който са отдадени под наем, сгради, намиращи се в имот с идентификатор 61710.506.11, включително 12бр. силози с идентификатор 61710.506.11.26. По силата на чл. 13 от този договор наемателят се задължава да експлоатира предоставените под наем активи, като поддържа техническото и технологичното им състояние, така че да отговаря на предназначението – обект за съхранение на зърно. Разходите в тази посока са за сметка на наемателя (чл. 15, ал. 3). Негова е отговорността и при установяване на несъответствия от съответни специализирани контролни органи (чл. 18). Договорът е безсрочен. Приложено е и становище на жалбоподателя, че не извършва дейност в обекта, няма работници и служители, за което прилага справка от НАП.

Към административната преписка са представени актове за държавна собственост на процесния имот, заедно с 13бр. сгради върху него, предоставени за управление на [фирма]. Това дружество се е вляло в [фирма], видно от решение от 02.05.2007г. на СГС, ФО, по ф.д. № 8528/2006г. Не са представени документи за собственост върху процесните силози на жалбоподателя.

Производството е започнало по заповед № ОМП – 008 от 28.04.2021г. на областния управител на област Р., с която е назначена комисия, която да извърши обследване на техническото и експлоатационно състояние на зърнобаза Г. стор след възникнал инцидент, при който масивна стоманобетонна конструкция прохлътва в земята.

Комисията е извършила оглед на 29.04.2021г., за което е съставила протокол на л. 67. В него е посочено, че към момента няма пряка опасност за инфраструктура на 150м е входа на [фирма], на около 100м е пътят за промишлената зона, а в самия обект на 50м се намира хранващия трафопост. В близост няма значима ВиК инфраструктура. Животът и здравето на работниците в зърнобазата не е застрашен. Районът на силозите е безопасен, като е разширен периметърът, в който се ограничава достъпа. По делото е приложено и конструктивно становище за техническото състояние на 12бр. силози с идентификатор 26, като няма данни за датата на изготвянето му. Според това становище силозната група е пропаднала с около 3м от котата на средноприлежащия терен, разрушавайки всички вертикални носещи елементи. Деформацията е предизвикала разрушения в обслужващите силозите пасарелки, вентилационни и технологични комуникации. Сутеренните етажи са наводнени от подпочвени води. Теренът около съоръженията и силно напухан и деформиран. Като причина за прохлътването е посочено ерозията в земната основа, дължаща се на подпочвени води и други неуточнени фактори. Налице е и земетръсно събитие на 23.04.2021г. в южната част на Гърция което би могло да бъде преломен фактор за загубата на устойчивост на конструкцията. Посочени са първоначални мерки за ограничаване на последиците, свързани с ограничаване на достъпа, премахване на компроментирани елементи, източване на складираната продукция и премахване на разрушеното съоръжение. На тази база е издаден протокол № ПР2114523 от 31.05.2021г., с който са дадени 12 предписания на наемателя [фирма] и на основание чл. 404, ал.1, т.3 от КТ са спрени работните места в силозната група до отстраняване на аварията. На тази база е издаден и Протокол № ПР2116206 от 31.05.2021г., с който е дадено предписание на жалбоподателя да осигури експлоатационната годност чрез прилагане на подходящи мерки за осигуряване на безопасност на аварирало силозно съоръжение, състоящо се от 12бр. силози със срок за изпълнение: 30.07.2021г. П. е съобщено на жалбоподателя на 07.06.2021г., а жалбата срещу него е подадена на 11.06.2021г.

При така изложената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок от адресат на предписанието в Протокол № ПР2116206 от 31.05.2021г., което го засяга неблагоприятно. Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Съдът, като прецени изложената по-горе фактическа обстановка стигна до следните правни изводи:

Принудителните административни мерки /ПАМ/, налагани по реда на чл. 404, ал. 1, т. 1 от КТ, представляват индивидуален административен акт /ИАА/ на основание чл. 21 от АПК, издаден от компетентен контролен орган съгласно чл.21, ал.1 и ал.4, т.1 от Устройствения правилник на ИА „ГИТ“ във връзка с чл. 54, ал.2 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и издадената по чл.7, ал.2 от него НАРЕДБА № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (§7 от ПЗР на Наредбата). Поради това са неоснователни възраженията на жалбоподателя, че инспекторите на ДИТ, като териториално поделение на ГИТ, нямат правомощия да се произнасят по конструктивна безопасност на сгради и съоръжения. Съгласно чл. 19 от Наредбата сградите, в които са разположени работни места, трябва да имат конструкция и експлоатационна сигурност съгласно предназначението им.

Инспекторите на ДИТ Р. са констатирани, че силозната група с идентификатор 26 не отговаря на това изискване, като са се позовали на констатациите в протокола на комисията, назначена със заповед № ОМП – 008 от 28.04.2021г. на областния управител на област Р.. Същото се потвърждава и от посоченото по-горе конструктивно обследване на силозната група. Преценката дали конструкцията и експлоатационната сигурност на силозите е съобразно предназначението им е различна от тази на органите на строителния контрол по чл. 220, ал.1 от ЗУТ. Същият е с предмет дали техническо състояние на строежите отговаря на основните изисквания по чл. 169, ал. 1 и 3 от ЗУТ, а не дали отговаря на предназначението им.

Основателно обаче се явява второто възражение на жалбоподателя, че същият не е пасивно легитимиран да бъде адресат на такова предписание. Горното следва от разпоредбите на ЗЗБУТ. Съгласно чл.1, ал.1 от ЗЗБУТ с този закон се уреждат правата и задълженията на държавата, работодателите, работещите, представителите на работещите по безопасност и здраве при работа, на лицата, които за своя сметка работят сами или в съдружие, и на други организации и юридически лица за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. В чл. 2, ал. 1 от ЗЗБУТ е посочено, че този закон се прилага във всички предприятия и места, където се осъществява трудова дейност или се провежда обучение, независимо от формата на организация, вида на собственост и основанието, на което се извършва работата или обучението. В чл. 4, ал. 1 от ЗЗБУТ е предвидено, че работодателят е длъжен да осигурява здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като прилага необходимите мерки в съответствие с основните принципи на превенция. Единственият друг субект, освен работодателя, на който законът създава задължения, е проектантът и възложителят на нови строежи по смисъла на чл.5 от ЗЗБУТ. Съгласно чл. 14, ал. 1 от ЗЗБУТ, юридическите и физическите лица, които самостоятелно наемат работещи, юридическите и физическите лица, които ползват работещи, предоставени им от предприятие, което осигурява временна работа, както и лицата, които за своя сметка работят сами или в съдружие с други, са длъжни да осигурят здравословни и безопасни условия на труд във всички случаи, свързани с работата, както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места. Жалбоподателят не е нито работодател, нито проектант или възложител на нов строеж, нито работи за своя сметка сам или в съдружие с друг. Същият не е и предприятие или място, където се осъществява трудова дейност или се провежда обучение. Видно от доказателствата по делото, жалбоподателят няма наети работници и служители нито на място в процесния обект – зърнобаза в Р., нито изобщо. Същият не е наемал работници от 2015г., когато е прекратен последният трудов договор с негов служител, видно от справка от НАП от 08.06.2021г. Освен това от приложения договор за наем става ясно, че жалбоподателят е отдал всички сгради, намиращи се в имот с идентификатор 61710.506.11, включително 12бр. силози с идентификатор 61710.506.11.26 на [фирма] по силата на договор за наем на недвижими имоти от 28.03.2017г. Съоръжението се експлоатира изцяло от наемателя, който съгласно чл. 13 от този договор е длъжен да поддържа техническото и технологичното му състояние, така че да отговаря на предназначението – обект за съхранение на зърно. Разходите в тази посока са за сметка на наемателя (чл. 15, ал. 3). Негова е отговорността и при установяване на несъответствия от съответни специализирани контролни органи (чл. 18). Договорът е действащ към датата на издаване на процесното предписание. Тези

обстоятелства не са отчетени от ответника, който не е извършил и формална проверка дали въобще жалбоподателят е собственик на сграда с идентификатор 61710.506.11.26. Дори обаче да е такъв, неговата отговорност не може да бъде ангажирана по ЗЗБУТ. Същият може да носи отговорност за неизпълнение на задължение по чл. 195 от ЗУТ, но не и по Наредбата за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, издадена на основание чл.7, ал.2 от ЗЗБУТ. Горното обосновава незаконосъобразност, а не нищожност на процесното предписание. Нищожност ще е налице при висок интензитет и тежест на нарушенията на законосъобразността, тъй като нарушения с нисък интензитет сочат на унищожаемост на акта. Сочените от жалбоподателя процесуални нарушения не са съществени, доколкото същият е имал възможност да ангажира становище и да представи доказателства в рамките на административното производство. Обстоятелството, че не са осъществени всички, предвидени в материалната правна норма предпоставки, включително установяване на качеството на адресата на предписанието, може да обоснове материална незаконосъобразност, но не и нищожност поради липса на материалноправните предпоставки. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Т.е. - нищожност на административния акт при наличие на материална незаконосъобразност е налице, когато напълно липсват материалноправните предпоставки, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; когато актът е лишен изцяло от законово основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган. Иначе казано - административния акт е нищожен поради противоречие с материалния закон тогава, когато разпоредените правни последици са противоположни или съществено различаващи се от предвидените в правната норма така, че се явяват нетърпими от гледна точка на правния ред. Само при описаните случаи порокът материална незаконосъобразност води до нищожност на административния акт, а във всички останали до неговата унищожаемост. В случая процесното предписание има законово основание и разпорежда действия, визирани в съответния нормативен акт. Не е съобразено само чия е отговорността в този случай, респ. кой следва да бъде адресат на предписанието.

Предвид изложеното, съдът приема, че жалбата е основателна и следва да бъде уважена, а издаденото предписание – отменено като незаконосъобразно.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски за държавна такса в размер на 50лв. Не са представени доказателства за дължимо и платено адвокатско възнаграждение, поради което такива не се присъждат.

Така мотивиран, на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал.1 от АПК, Административен съд София - град, Второ отделение, 41 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на [фирма] предписание жалбоподателят да осигури експлоатационна сигурност на аварирало силозно съоръжение, обективизирано в Протокол за извършена проверка № ПР2116206 от 31.05.2021г., съставен от

инспектори при дирекция „Инспекция по труда“ – Р..

ОСЪЖДА дирекция „Инспекция по труда“ – Р. да заплати на [фирма] сумата от 50 лв. разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на РБ.

Съдия: